

ΤΡΑΓΥΔΙΑ ΣΥΝΑΙΩΒΕΙΣ

Ὁ αὐτοκράτωρ Θεοδόσιος ὁ Λάσκαρις θρησκευτικὸν χιτῶνα περιβεδημένος καὶ ἐπὶ τέφρας κοιτῶμενος, τὰς χεῖρας ἐσταυρωμένας ἔγων ἐπὶ τοῦ στήθους, ἔπνεε τὰ λοιπὰ.

Συνδιαλλαγεῖς μετὰ τοῦ Θεοῦ, προετοιμασθεὶς κηθελα διὰ τὴν φοβερὰν στιγμήν, ἀπεκδυθεὶς τὸ ἀνθρώπινον μεγαλεῖον, εὐχαρίστως ἤθελε τείνει τοῦ βραχίονα πρὸς τὸν θάνατον ἐν δὲν ἐβλαπίζετο ὑπὸ τῆς ιδέας τοῦ υἱοῦ τοῦ Ἰωάννου, ἀτυχῶς ἐνταυτοῦ πλάσματός, τοῦ ὁποῖου τὴν νεανικὴν κεφαλὴν ἤτελεν ἴσως τὴν τρῖφι θέτων ἐπ' αὐτῆς τὸ θαρρὸν ὁ κῆρυμα τῆς Νικαίας.

Ὁ αὐτοκράτωρ ἔκλαιε, καὶ δικαίως, διότι ἀπητητεῖτο χεῖρ ἰσχυρὰ ὅπως ὑποστηρίξῃ τὸ διάδημα ταῦτο ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Ἰωάννου, ὁ δ' ἀτυχὴς πατὴρ ἔχθρου μόνον ἔβλεπε περὶ αὐτόν.

Γεώργιος ὁ Ἀκροπολίτης δὲν εἶχε θετικῶς λησμονῆται, ὅτι κατὰ διαταγὴν τοῦ αὐτοκράτορος εἶχε μαστιγωθῆ ὡς δοῦλος.

Ὁ Μυσάλιος ἀπεβλήθη περιφρονητικῶς τοῦ συμβουλίου Μιχαὴλ ὁ Παλαιολόγος. . . . . Ὡ! ἐν ἡδύνατο νὰ λησμονῆτῃ ἀλεθρίαν τινὰ νύκτα. . . . ἴσως τὴν λησμονῆται· διότι ἀπᾶς μόνον ὁ αὐτοκράτωρ εἰδέχθη σκληρὸς πρὸς αὐτόν. Ὁ Μιχαὴλ εἶναι γενναῖος. Κράξτε τὸν Μιχαὴλ Παλαιολόγον. Σπεύσατε!

Εἰς τῶν φυλάκων ἀναχωρῶντες ἐπέτρεψε πάραυτα ἀκολουθῶν Μιχαὴλ τὸν Παλαιολόγον.

Ἦτο ἤδη νύξ· ἡ σκηνὴ τοῦ αὐτοκράτορος ἐφωτίζετο ὑπ' ἐνὸς μόνου λύχνου, ὅστις ἀδιακόπως ταραττόμενος ὑπὸ τοῦ ἀέρος κλυδωνῶν διέχευε λάμψιν.

Δύο γυναῖκες καὶ εἷς ἱερεὺς, γονυκλιεῖς παρὰ τὴν κλίνην, ἐπαγρῶνουν ἐπὶ τὸν ἀσθενῆ. Ὁ Θεόδωρος ἄμα ἰδὼν τὸν Μιχαὴλ ἐνευσεν οὐτοῖς· ἄπομακρυνθῶσιν· οἱ δὲ δύο ἄνθρωποι· εἰμειναν ἄφωνοι ὁ εἷς ἀπέναντι τοῦ ἄλλου· ὁ αὐτοκράτωρ ἐλόλησε πρῶτος.

— Μιχαὴλ, εἰπέ μοι, με μπεῖς;

— Ναι.

— Καὶ ἐντοσούτω σὲ προσκαλῶ κατὰ τὴν ὥραν τοῦ θανάτου μου ἀπαίτων παρὰ τοῦ μεγάλου εὐεργεσίαν.

— Προσκαλεῖς ἐμέ διότι ἄλλος δὲν δύναται νὰ σοὶ τὴν χορηγήσῃ.

— Μιχαὴλ, ἀείποτε σὲ ἡγάπησα, τὸ γνωρίζεις;

Μειδίσμα πικρὸν καὶ εἰρωνικὸν συνέτειλε τὰ χεῖλη τοῦ Παλαιολόγου

Ὡ Μιχαὴλ, μὴ κρίνης αὐστηρῶς τὴν πρὸς ἐπὶ διζωγὴν μου!

Ἐάν ποτὲ βασιλεύσης (ὁ θεὸς καὶ οἱ ἄγιοι νὰ σὲ φυλάξωσι ἀπὸ τοιοῦτου δυστυχήματος) θέλεις μάθει κατὰ πόσον δικαιολογοῦμαι διότι ἐς ἐφυλάκισα ὅτε μοι ἔλεγον, ἐπιβουλεύεται τὸ στέμμα· ἐπιβουλεύεται σὲ αὐτόν· εἶναι νέος, εὐχλωτὸς καὶ ἀγαπᾶται ὑπο τοῦ στρατοῦ. . . ἄλλ' ἄφες με νὰ τελειώσω, διότι αἱ στιγμαί μου εἶναι πολύτιμοι. Ἀκουσόν μου· ἀποθήσχω καὶ ἄρνω, υἱόν, τέκνον ἄνευ προστασίας καὶ ὑποστηρίγ-

ματος, διαρίζω σὲ κηδεμόνα μετὰ τοῦ Μυσάλιου σὲ ἀποδέχεται αὐτὸν τὸν τίτλον;

— Ἀποδέχομαι! ὁ Θεὸς καὶ οἱ ἄγιοι νὰ σὲ φυλάξωσι! — Καὶ ὀρκίζεσαι ἐπὶ τοῦ νεκρικοῦ μου κραββάτου καὶ ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ, ὅτι θέλεις διατελεῖαι ὑπὲρ τοῦ υἱοῦ μου, ὡς πατὴρ φιλόστοργος;

— Ἀκουσον· ἄβριον μετὰ τὴν κηδεῖαν σου, θέλω φρονεῖν τὸν Μυσάλιον καὶ τὴν οἰκογένειάν σου, διὰ νὰ μείνω ἐγὼ μόνος κηδεμὼν τοῦ τέκνου σου· μετὰ δὲ τῶν ἡμερῶν θέλω ρίψῃ τὸ τέκνον σου εἰς δεσμοτήριον παρὰ τὴν ἀκτὴν τῆς θαλάσσης, καὶ μετὰ ἐν ἔτος θέλω ἐξορῶσαι τοῦ ὀφθαλμοῦ σου διὰ σιδήρου πεπυρακτωμένου.

Ὁ αὐτοκράτωρ συνθροῦσας τὰς ὑπολειπομένας ἀπὸ τῶν δυνάμεϊς ἐσύρθη ἐκτὸς τῆς κλίνης μέχρι τῶν ποδῶν τοῦ Παλαιολόγου.

— Ἐλεος, ἀνέκραξε, εἶεος διὰ τὸ δυστυχεῖς τέκνον! Ἐκδιέστην ἐπ' ἐμέ, κτύπησόν με διὰ τοῦ ξίφους σου, ἀλλ' εὐπλαγχνίσου τὸ τέκνον μου.

— Νὰ σὲ κτυπήσω διὰ τοῦ ξίφους μου! σὺ θέλεις ἀποθάνει μετὰ μίαν ὥραν.

— Ὡ εὐπλαγχνίσθη, σὲ ἐξορκίζω.

— Θεόδωρε Λάσκαρι, ὁ Θεὸς εἶναι δίκαιος· εἰς τὸ δεσμοτήριον ὅπου θέλω ρίψῃ τὸν υἱόν σου μὲ ἔρριψες σὺ ἐπὶ τρία ἔτη· ὁ πεπυρακτωμένος σιδήρος ὁ ἐξορκῶν τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ υἱοῦ σου εἰς ἐχρησίμεισε ὅπως ἐρεθίσῃ τὰς ἀγρίας γαλαῖς, αἵτινες κατεπαράτιον τὴν ἀδελφῆ μου ἐγκλεισμένην κατὰ διαταγὴν σου ἐντὸς σάκκου πλήρους ἐκ τοιούτων ζῶων.

— Τὸ τέκνον, εἶναι ἀθῶον!

— Καὶ ἡ ἀδελφὴ μου ἦτο ἀθῶα.

— Ὅποιον ἐγκλημα ἔπραξε;

— Τῆς δὲ ἀδελφῆς μου ὅποιον ἦτο τὸ ἐγκλημα; διότι δὲν ἠθέλησε νὰ δώσῃ εἰς γάμον τὴν θυγατέρα τῆς πρὸς τὸν εὐνοκτὸν σου Μυσάλιον; Συνέτριψας καρδίαν μητρικὴν, ἃς συντριβῆ τὸρα καὶ ἡ πατρικὴ σου καρδία! Ἐφόνευσας γυναῖκα, εἰς ἀμοιβὴν θέλει φονεῖσθαι τέκνον· τοιαύτη εἶναι ἡ δικαιοσύνη.

— Καλὰ, ἀνέκραξεν ὁ Λάσκαρις, εἶμαι αὐτοκράτωρ· καὶ προσεκάλεσε στενωρῶς τὴ φωνῆ τοὺς φύλακας.

— Ὁ Μιχαὴλ θείς τὸν πόδα ἐπὶ τοῦ λάργυτος τοῦ Θεοδώρου ἀπέπνιξε τὰς κραυγὰς.

— Σιώπα, πτώμα! ἀγνοεῖς ὅτι αὐτοκράτωρ θνήσκων δὲν βραχιλεύει πλέον; Ἀλλὰ πρὸς τί, πρὸς τί νὰ σὲ ἐμποδίσω τοῦ νὰ φωνάζῃς, προσέθηκε ὁ Μιχαὴλ ἀραιέτας τὸν πόδα του, εἰς τὴν φωνὴν σου οὐδεὶς θέλει ἐράμει, καὶ ἂν τυχὸν ἤρχετό τις, δι' ἐνὸς μόνου νεύματός μου ἤθελε εἰ καταπίψει κατὰ πρόσωπον.

— Εἰπὼν ταῦτα ἐκαθισε παρὰ τῆ κλίνην τοῦ αὐτοκράτορος.

— Ὁλόκληρος παρῆλθεν ὥρα ἄνευ ἐτέρου θορύβου ἢ τοῦ βόγγου τοῦ αγωνιῶντος.

Αἰφνης ὁ βόγγος ἔπαυσε, καὶ σπασμωδικὴ κίνησις ἐτάραξε τὸν μοναστικὸν χιτῶνα, ὅστις ἐκάλυπτε τὸ σῶμα τοῦ αὐτοκράτορος.

Ὁ Μιχαὴλ κύψας ἐπὶ τὸ πτώμα ἀφῆρσεν ἀπὸ τοῦ κόλπου τὸ αὐτοκρατορικὸν διάταγμα, δι' οὗ διαρίζοντο